

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto V.

V Celoveč 10. aprila 1886.

Št. 7.

Dr. Traun in slovenske prošnje.

Kakor gosp. dr. Abuja, tako trdi tudi gosp. dr. Traun, da so se prošnje za slovenske postave in sklepe napravile le po sili, strašno se je za nje agitovalo in takih prosenj ni nobena potreba.

Tudi Vi gosp. dr. Traun ste, kakor gosp. dr. Abuja, tako mehki in občutljivi, da se agitacij strašno bojite. Ali mar tudi Vi spadate v vrsto tistih nemškoliberalcev, ki agitacije in šuntanje že obohajo, ako se kak Slovenec le zgene in zakašlja? Oj, oj to so liberalci, da se Bogu usmili! Ti prelepo besedo „liberalizem“ prav narobe obračajo in na sramoto postavljajo, — ti ne pravijo: Vsakemu svoje, ampak: Meni vse, drugim pa fige! —

Posebno hud je gosp. dohtar na slovensko duhovščino in trdi, da ona stoji na prvem mestu najhujših agitatorjev in da moti in podira ljubi mir v naši deželi.

Gosp. dohtar! Vi slovensko duhovščino obdolžujete debelih hudobij, in jej natvezate strašne reči. Kdor se loti tacega dela, se loti tega v deželnem zboru: ta mora vse to tudi dokazati, česar pa Vi niste storili. Vi ste sloveč dohtar in že sami veste, kakošno ime tak človek zasluži. Že od leta 1848 — torej že blizu 40 let! — se slovenska duhovščina črni in ovaja, da slovensko ljudstvo ščuje in šunta, da ljudi draži in nemir napravlja, — pa v celih 40 letih od vsega tega ni ne duha ne sluha. Res je, da si slovenska duhovščina prizadeva, svojo verno čredo ovarovati novošegnega liberalizma; to pa dela vselej in povsod po postavnej poti, zato ima po postavi jasno pravico, po svojem poklicu pa tudi sveto dolžnost.

Najemnik in izdajavec je tak dušni pastir, ki vidi volka priti in trgati verno čredo, — pa molči ali pa clo še beži. Novošegni liberalizem pa napada in spodkopuje sv. vero, zasmehuje svete nauke in resnice, sv. zakramente in druge cerkvene reči. — V ta namen udrihajo liberalni časniki in tudi poslanci po sv. očetu papežu, po škofih, mašnikih in zvestih vernikih; — v ta namen priporočajo in napravljajo brezverne postave in brezakramentalne zakone. Vse to pa razdera trdno skalo, na kateri stoji naša sveta katoliška cerkev, naša ljuba Avstrija, časna in večna sreča cele človeške družine.

Slovenska duhovščina je zvesta sv. katoliškej cerkvi, je vnetja za močno in slavno Avstrijo, je skrbna in goreča za srečo slovenskega naroda.

Zatorej zdaj, ko nasprotnik na vso moč seje svojo neverno in pogubno ljuliko, ravno zdaj noče pa tudi ne sme spatí in rok križema držati.

Povem Vam gosp. dohtar! da bode slovenska duhovščina, kakor dozdej trdno stala na strani katoliške cerkve, na strani mogočne, slavne Avstrije in na strani zanemarjenega slovenskega naroda. Mlatite po njej, kakor se Vam in Vašim pajdašem zljubi, — to jo malo skrbi in briga. Ona pozna svoje postavne pravice in pozna svoje svete dolžnosti. Teh se bode tudi zanašala naprej zvesto in trdno držala po besedah nepozabljivega knezoškofa Antona Martina Slomška: „Pustite Slovincem dve reči, ki ste nam dragi, kakor svetle oči: sveto katoliško vero in pa besedo materno“!

Gosp. dr. Traun tudi misli, da slovenskih postav in sklepov ni nobena potreba, da jih slovensko ljudstvo noče, da vsak Slovenec, ki zna slovensko pisati in slovenske postave zastopi, gotovo tudi zna postave v nemškem jeziku brati in zastopiti.

Gosp. dohtar! k temu boste gotovo tudi Vi pritrtili, da vsakdo sam najbolj čuti in ve, kje ga črevelj tišči in žuli. Verjemite mi, da Slovenci niso tako abotne šalobarde, da bi za slovenske postave in sklepe, ako bi jih ne potrebovali in radi ne imeli, gotovo ne prosili in po vrhu še plačevali.

Da pa Vi gosp. dohtar! v resnici ne veste, česa Slovenci potrebujejo, pokazali ste že lansko leto. Saj ste se lotili v deželnem zboru še clo družbe sv. Mohorja, ki je največa sreča in slava slovenskega naroda, ki mu za majhen denar podaja vsako leto šest prelepih in prekoristnih bukev. Res trda je za denar, — vendar pa več ko 30 tisoč Slovencev veselega srca pošilja tej družbi svoj donesek. Ali to ni živ dokaz, da je družba Slovincem potrebna in priljubljena? Vi pa gosp. dohtar! ste se je lotili in pokazali, da ne veste, česa Slovenci potrebujejo. —

Dalje gosp. dohtar trdite, da vsak Slovenec, ki zna slovensko pisati in slovenske postave zastopi, gotovo tudi zna postave v nemškem jeziku brati in zastopiti.

Komaj ste, gosp. dohtar! dokončali svoj govor, hitro pri tej priči se je gosp. poslanec Muri oglasil in Vam v medočje povedal, da to ni res. Rekel je: „Pri nas — na Jezerskem — zastopi občinski odbor in vsi svetovalci slovenski spisovni jezik prav dobro, nemškega spisovnega jezika pa ne zastopijo nobene besede.“

Gosp. dr. Traun je v svojem obširnem govoru še omenjal veliko drugih reči, ki s sloven-

skimi prošnjami niso v nobeni dotiki. Povzdigoval je nemški jezik, ki je starodavni, kulturni jezik in mora v Avstriji biti državni jezik, slovenski jezik se ž njim meriti in na enako mesto postaviti ne more.

Vse to, kar ste gosp. dohtar s temi besedami rekli, se ne strinja s tim, kar so slovenske občine prosile, pri laseh ste to reč pricèfrali v deželno sobano. Živa duša ni tajila ali spodbijala, da stoji v naši državi nemški jezik po starej navadi na prvem mestu, da je v tem pomenu državni jezik. To pa ne brani in ne ovira, da se Slovincem dajejo postave in sklepi tudi v slovenskem jeziku. Po naših poglavitnih postavah, po obljubi presvitlega cesarja in visokega ministerstva imajo pa vsi narodi in njih jeziki enake pravice, kakor nosijo vsi narodi enake bremena.

Res je, kar pravite gosp. dohtar, da je nemški jezik visoko omikan in olikan, — prav lepo je, da milostljivo dovolite in želite, naj bi se tudi slovenski jezik opiril in omikal. Pa škoda, da ste pozabili tudi omeniti in povedati, kako in od kterege časa se je nemški jezik tako povišal in omikal. Komaj sto let stare postave in bukve nam pričajo, kakošen da je bil tedaj nemški jezik! Odkar se je pa nemški jezik namesto latinščine vpeljal v vse šole in uradnije, hitro se je povzdignil na tako visoko stopinjo.

Dokler torej Vi, gosp. dohtar! in Vaša stranka slovenskemu jeziku zapirate vrata v šole in uradnije in Slovincem vsiljujete nemščino: so besede, naj se slovenski jezik omikuje in napreduje, lepe pa žalibog le prazne besede, do katerih nihče pameten ne more imeti nobene vere in zaupanja. Naše geslo je: Dajte vsakemu svoje — ne samo v besedi ampak tudi v djani! — Zdaj pa z Bogom!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Prav brez taktno — pa tudi prav enostransko.) Ministerski predsednik gosp. grof Taaffe je v državnem zboru našo „Celovčanko“ — „Klagenfurter Zeitung“ hudo obsodil. Naravnost je povedal, da je nek sostavek pisala „recht taktlos“, prav brez taktno, prav abotno.

Koroški Slovenci se tudi lahko pritožimo, da „Celovčanka“ o naših narodnih in jezikovnih zadevah piše prav enostransko. Priča nam je najnovejša debata v državnem zboru.

Tri gg. poslanci: Raič, Vošnjak in Šuklje so govorili o naših šolah in jedrnato in resnično dokazovali, kako žalostno se nam Slovincem na Koroškem godi. Kako se pa naša „Celovčanka“ obnaša?

O gosp. Raiču piše: „Nekaj prav malenkostnih, nekaj pa čisto neopravičenih pritožb je privlekel na dan.“

O gosp. Vošnjaku še besedice ne omenja in molči ko miš.

O gosp. Šukljeji pa piše: „Govoril je o šolah svoje domače dežele“. Gosp. Šuklje je rojen in voljen na Kranjskem; po besedah naše „Celovčanke“ Koroških šol še v misel ni vzel.

Tudi novi učni minister gosp. dr. Gautsch je spregovoril v državnem zboru 29. marca pre-

imenitne in zlata vredne besede. Rekel je: „Jes poznam v Avstriji le eno edino šolo, in ta je šola avstrijska. Ta avstrijska šola nima samo le naloge za to skrbeti, da vsak izmed mnogih narodov, ki v naši državi stanujejo, tam najde razvoj svoje narodnosti in s tim tudi poduk v svojem jeziku, ampak ta šola ima tudi nalogo, avstrijsko domoljubje pri mladini vzbujati in vtrdovati. „Celovčanka“ je prinesla samo besede o domoljubji ali patriotizmu, besede o matrnem jeziku v ljudskih šolah pa je popolnoma izpustila.“

Res da je domoljubje imenitna in sveta reč in srčno želimo, da si vsaka šola prizadeva na vso moč, izrejati domoljubne in zveste Avstrijance, — „Celovčanka“ pa tudi dobro ve, kako si mi Slovenci želimo in prizadevamo, da dobimo svojo materno besedo v ljudske šole. Kako lahko in kako neizrečeno bi nas Slovence bila „Celovčanka“ razveselila, ko bi bila razglasila tudi ene ministrove kratke besede o matrnem jeziku v ljudskih šolah. Že večkrat smo omenjali, da „Celovčanka“ za nas Koroške Slovence malo mara, da nam vesele novice rada prikriva, žalostne pa rada na dan spravljaja. Sedanja vlada, ktorej „Celovčanka“ služi, je vsem narodom enako pravična. Naj se tudi „Celovčanka“ — vladni časnik — ne kaže in obnaša — enakostransko! —

Iz Celovca. (Črna vojska) Ljudje so v velikem strahu zavolj „črne vojske“ katera se nam obeta. Postava, ki jo hočejo narediti, pravi, da mora vsak, ki je za to, pod puško od 19. do 42. leta. Pa to se bo zgodilo le, kedar bo vojska. Ne pojdejo pa vsi pred sovražnika, ampak kedar bo sila, le tisti od 19. oziroma 32. leta do 37. leta. Oni od 37. do 42. leta ostali bojo doma za varhe. Zdaj se pa praša, zakaj so si to izmislili? Na to je prav lahko odgovoriti: Avstrija je bila zmirom med prvimi in najmočnejšimi državami. Zdaj pa ni več tako, odkar so Nemci (Prajsi), Rusi, Francozi in Lahi upeljali črno vojsko. Zdaj ima naš cesar med močnimi vladarji najmenj vojakov na nogah. On pa ne sme zadnji biti, zato mora tudi narediti „črno vojsko“. Žalostno je, pa pomagati se ne dá. Koliko vojakov imajo večje države na nogah, nam kaže ta pregled:

Država	vojakov	brambovcev	črne vojske	vkup	odstotek
Avstrija	881.686	396.898	146.034	1.324.218	4
Nemčija	2.170.000	565.000	5.705.000	8.413.000	12
Rusija	2.187.000	737.000	7.568.000	10.492.000	10
Francija	1.971.900	945.600	718.128	3.635.618	9,5
Italija	807.942	299.233	1.335.600	2.432.775	8,5

Te številke kažejo pač na drobno, kako stoji naše cesarstvo gledé vojaštva; vse države stojé nad njim. Pač se nam zdi, da bi one stobile dobro, ko bi odjenjale, ali ker ni do tega nobenega upanja, mora pač tudi naše cesarstvo seči po kisló jabelko in osnovati si črno vojsko.

Dosehmal ima Nemčija razmerno največ ljudi v orožji, v njej je izmed sto ljudi že 12 vojakov, za njo pride Rusija, ki ima izmed sto ljudi 10 mož pod puško, potem je Francija, ki jih ima 9 in Italija, ki jih ima 8. V našem cesarstvu pride pa na sto prebivalcev samo čvetero vojakov.

Če postane iz črne vojské resnica, utegne se to nekoliko prevreči, vendar pa če se za en milijon

povzdigne v njem število pri vojaštvu, ostane še zmerom za številom ostalih velesil.

Resnica, Avstrija ni začela, narobe še dolgo se je branila toliko breme naložiti svojim ljudstvom in jo je torej še le ozir na druge, sosedne države prisilil, da vpelje črno vojsko.

Iz Celovca. (Za sadjerejo.) Gospod deželni predsednik baron Schmidt je storil nekaj prav hvale vrednega. Kot predsednik dežel. šolskega sveta je pisal vsem okrajnim šolskim svetom, naj se gleda na to, da se v deželi udomači in povzdigne sadjereja. Pri vsaki šoli naj se napravi sadni vrt, in učitelji naj otrokom kažejo, kako je treba ravnati s sadjem. Okrajni šolski nadzorniki morajo odslej v svojih poročilih tudi to povedati, kako vsak učitelj skrbi za svoj sadni vrt. Kedar bo razpisana kaka boljša učiteljska služba, oziralo se bo najprej na take učitelje, ki so posebno pridni pri sadjereji. Pa tudi na čebele naj učitelji ne pozabijo, kajti čebeloreja se je na Koroškem že močno opustila.

Kmetijska družba Koroška dala je trem učiteljem darila po 25, 15 in 10 gld., ker so posebno skrbni za sadjerejo. Veseli nas, da sta med temi tremi dva Slovenci, namreč Janez Fajs v Vovbrah in Blaž Štoci v Tinjah.

Iz Celovške okolice. (Kdo je kriv?) Nek privandran nemški mlinar, ki pravi, da že osem let živi med Slovenci (menda ni daleč od Celovca), spisal je članek v list „Freie Stimmen“ št. 13. Tam toži in jamra čez našega poslanca barona Pina, da nam je skazil lesno kupčijo, češ, da je privoлил, da so Gališki trgovci sklenili z južno železnico pogodbo, da se jim les prevaža boljši kup kakor Koroščem. To je tista kost, ki jo liberalci glodajo že delj časa, da bi baronu Pinu spodkopali tla. Mi smo v „Miru“ že povedali, kaj je na tej reči. Poljaki imajo do morja najbližjo pot čez Ogersko, in če jim južna železnica ne bo vozila lesa, ga bojo pa ogerske železnice. Naš baron Pino, če prav je bil minister, ni imel tiste moči in oblasti, da bi jim bil to pot zaprl. To so vse prazne besede. Južna železnica lahko Gališki les tudi zastonj vozi, če hoče, minister jej tega ne more prepovedati. Naj bi toraj ta nemški mlinar rajši prijel južno železnico in jo oštel, namesto da se vsaja nad baronom Pinom. Ta nemški mlinar toži tudi, da moramo mi več plačevati za državne potrebe, kakor Ogrji. Ali je nam tudi tega kriv baron Pino? Ali je on naredil dualizem? Ali mar ne nemškoliberalni Beust? Mlinar toži, da ogerske železnice moko boljši kup vozijo, kakor naše, da še Arelska železnica Ogrom več koristi kakor nam. Ali tudi tega je morda Pino kriv? Potem mlinar obira slovenske duhovnike in pravi, da se slovenskim kmetom slaba godi. Nazadnje prša: „Kdo je tega kriv?“ pristavi pa, da si na to ne upa odgovoriti. Škoda, da je mlinar ravno tukaj zgubil korajžo, ko smo bili najbolj radovedni, kaj bo povedal. On si je pač mislil: „Če porečem, da so duhovniki in baron Pino krivi, da se kmetom tako slaba godi, se mi bojo krave smejale; zato pa rajši nič ne rečem, potem si lahko vsak misli, kar si hoče.“ Če bo pa v igredi slana padla, gotovo noben drug ne bo kriv, kakor baron Pino. Pri nas pa že vrabci čivkajo, kam meri to zbadanje in zmirjanje. Liberalci si mislijo:

„Tako dolgo bomo Pina dražili, da bo odložil še poslanstvo, potem bomo pa volili spet Petra Laxa!“ Mi pa pravimo: „Če dež ne pojde!“

Iz Lipe nad Vrbo. (Župnik Jakob Rebernik †.) Pred kratkim smo po zadušnicah v cerkvi sv. Janeza krstnika na Domačalah pokopali prvega v tekočem letu zamrlega mešnika v našej škofiji — častivrednega farmeštra Domačalske fare, Jakoba Rebernika. Umrli so nam na saboto 13. t. m. ob 7^{3/4} po noči, še le 43 let stari. Sicer vedno zdravi in trdni, pa od duhovnih vaj v jeseni pretečenega leta so pričeli bolehati in vedno huje je jim nahajalo v želodcu, otekline itd. dokler je nemila smrt jih rešila težavne bolezni (skoraj 6 mesecev). Naprošen od njih strica, velečastitega dekana stolne cerkve v Celovcu, kateri so svojega na smrt bolnega nečaka obiskati blagovolili, hitim 13. t. m. popoldne na smrtno postelj svojega ljubelega prijatelja in blagega sosedu, pripraviti ga na čudno pot v večnost in oskrbeti s sv. zakramentom poslednjega olja, papeževim blagoslovom itd. govoriti mu slednje besede v dušno pomoč in tolažbo. Na grobu rajnega govorili so v prijazen spomin oskrbnik dekanije naše, veleč. gospod Link.

Ne samo poštena žlahta rajnega in njih slavni stric gosp. stolni dekan Rebernik in mnogo, mnogo številu pogrebcev iz vseh bližnjih krajev — temveč tudi mi g. duhovni sobratje smo stali žalostni in otožni na grobu rajnega. Zakaj zgubili smo tudi mi zvestega, vselej voljnega pomočnika, ktereга bomo tembolje pogrešali, kolikor bolj mi drugi duhovniki dekanije zgornjega Roža skoraj vsi bolehamo in se staramo.* Težavnega dela je toliko, delavcev trdnih in zdravih pa tako malo! Naj bi domačalski farani kateri so in bodo v Logovaško in Bečniško faro pomanjkanje lastnega dušnega pastirja živo občutili, prav živo prosili, da bi jih skoraj več prišlo takih pridnih in zvestih kakor so rajni Jakob Rebernik bili. Domačalci so zgubili dobrega, skrbljivega dušnega pastirja. To pričajo ne samo oni, med katerimi so slednjih svojih 12 let pastirjevali, temveč tudi vsi drugi farani velike fare Tinjske, Kotmirske, Kapelske, kjer so rajni službovali, kot kaplan in provizor. Bog jim daj večni mir in pokoj.

Blizu Vrbskega jezera. („Ist erwünscht“) to je po naše: Ni treba, pa dobro je vender, da učitelj v Hodišah slovensko zna, tako sem bral v Celovčanki 23. marca 1886. Leta 1880 je bilo v Hodišah 1578 Slovencev in 58 Nemcev, tako priča krajni imenik za Koroško. Poznam dobro vse Hodiščane, pa res ne vem, odkod bi se 58 Nemcev vzelo. Pa najmo veljati, da jih je res 58, — koliko imajo pa ti otrok, koliko je torej v tamošnji šoli slovenskih, koliko pa nemških otrok? C. k. okrajni šolski svet pa vender ne tirja, da učitelj mora znati slovenski, le samo želeti, je da zna! Poznam tudi prvega učitelja in mislim, da povem le golo resnico, da je v slovenščini prava reva. Še to menjka, da pride v Hodiše še kak trd Nemec za družega učitelja, — potem bode nemško društvo v Celovci dokaj veselo. Slišal sem praviti, da so se tamošnji gosp. fajmošter lansko leto pritožili, da otroci še slovenskega katekizma ne znajo brati, pa ostalo je vender vse pri starem.

* Ravno kar slišim, da so zboleli g. Jereb na Dravi.

Zastran ljudskih šol je pri Slovencih vse v lepem redu, tako se piše in trdi!?

Iz spodnje Zile. (Ghon je že pokazal roge!) Slovenski rodoljubi so prav imeli, ko so nas svarili, da naj nikar ne volimo Ghona. Komaj se je v državnem zboru nekoliko ogrel, že so njegove prve besede obrnjene proti Slovencem. Ko je namreč slovenski poslanec Šuklje tožil, kako slaba se godi koroškim Slovencem in kako jim še tega ne dovolijo, da bi se v šolah v svojem maternem jeziku naučili brati in pisati; oglasil se je Ghon in rekel, da so pritožbe koroških Slovencev čisto prazne, da le nekteri tiščijo na to, da bi zbudili Slovence in jim pridobili enake pravice, ljudstvo pa da ne mara za slovenščino. To so zmirom tiste stare kvanče in čenčarije, ki jih imajo naši nemški liberalci od nekdanjih ustih. Če bi bili Slovenci zadovoljni s sedajnimi šolami, zakaj so pa potem skoraj sto prošelj poslali na Dunaj, naj se preuredijo šolske postave? Se ve da je povsodi nekaj nemškutarjev, ki ne marajo za svoj slovenski materni jezik in ljubijo le nemščino; dokler bojo le take poslušali, bo slaba za Slovence. Zvestih Slovencev je pa veliko več, in prišel bo čas, ko bodo morali poslušati tudi te! Morda se bojo zdaj oči odprle tudi Slovencem Podkloštrom, na Vratah, v Smerčah in v Škočidolu, da se bojo bolj možko obnašali, kedar pride spet kaka volitev!

Iz Beljaka. (Pogreb. Strah in groza na mostu.) Znano Vam je, kako so naš č. g. dekan in mestni župnik Fr. Neste nanagroma zboleli in zamrli. Sam mil. g. knezoškof so prišli v Belak k pogrebu. Se ve da se je ljudi vse trlo, da vidijo ta slovesni pogreb. Pa malo je menjkalo, da se ni zgodila strašna nesreča. Znano Vam je, da smo stari most čez Dravo podrl in da se zdaj zida nov, lep most. Dokler pa ta ni gotov, imamo čez Dravo le „most za silo.“ Čez tega je šel pogreb, pa že prej je stalo veliko gledalcev na njem, ljudi toraj veliko in most se je začel majati. Tiste, ki so bili na mostu, prime strah in groza in tiščijo nazaj. Nastane velika gnječa, človek pada čez človeka, eden si je nogo zlomil, več je ranjenih! Kriva je policija. Če je most tako slab, zakaj ljudem niso branili, v tolikem številu stopiti na njega? Še to moram dostaviti, da so mil. gosp. knezoškof pred pogrebom pridigovali v farni cerkvi in prav čvrsto ošteli liberalne privandrane časnikarje, ki zmirom obirajo duhovščino. Vsem se je to dobro zdelo, le nekteri liberalci se jezijo, pa revčki škofu nič ne morejo.

Iz Beljaške okolice. (Slava g. Markovicu!) Že davno nisem bral tako možkih besed, kakor jih je zasolil g. Markovic na Zili liberalnemu časniku „Freie Stimmen“, ter jih postavil v „Volksblatt“. Nismo še vedeli, da se oni list usiljuje tudi slovenskim posestnikom. Naj bi ga vsak tako zavrnil, potem bo list kmalo napel druge strune in ne bo tako zaničljivo govoril o slovenskih pravicah!

Iz Št. Janža na Mostiču. (Sv. misijon.) Naš novi, za vero in pravico vneti gospod fajmošter Angerer so nam priskrbeli sv. misijon. Rodil je obilen sad: šli so k spovedi taki ljudje, ki prej po dvajset let niso bili. Cerkev je bila zmirom polna in k svetem obhajilu je pristopilo blizu 1300 ljudi. Škoda je le to, da otroci niso smeli priti. Menda se je kak liberallec zlagal

g. okrajnemu glavarju Št. Vidskemu, da so pri nas otroške bolezni, zato je okrajno glavarstvo reklo, da otroci ne smejo priti k misijonu. Mi pa ne vemo za nobeno kužno ali nalezljivo bolezen ne v naši ne v sosednih občinah.

V kratkem bomo imeli novo občinsko volitev; sprijeli se bojo konservativci in liberalci. Konservativna ali katoliška stranka je pri nas tako močna, da bo najbrž zmagala.

Od Krke. (Kdo je pa kriv?) V „Freie Stimmen“ piše neki nemški mlinar, ki živi med Slovenci, da se slovenskim kmetom slaba godi, in očita Slovencem, čemu da se poganjajo za slovensko šolo. To je, kakor bi hotel reči „ako se ne bi poganjali za slovenske šole, potem bi se jim boljše godilo.“ Zdaj ga pa prašam: Ali se mar pa Žrelčanom kaj bolje godi, ki imajo že dolgo let trdo nemško šolo? Ali se mar nemškimi kmetom tako dobro godi, ker imajo same nemške šole? Od kedaj pa se je začelo kmetom obračati na hudo? Ker nemški mlinar tega ni povedal, bom pa jaz: od tistega časa, ko so liberalci prevzeli vlado in uklenili kmeta in rokodelca v jarem kapitala, to je, v jarem krščenih in nekrščenih bogatinov; zraven pa dajali take postave, ki so kmetom v škodo.

Iz Tinjske fare. (Šole.) Veliko ste že pisali od naših šol, pa še zmirom ni vse povedano. Hvaliti jih noben ne more; povedal bom pa danes še to: namesto da bi se otroci bali starejšev, se pa starejši bojijo otrok! Mnogi starejši so tako neumni, ker sami niso hodili v nobeno šolo, da imajo svoje otroke že za „gospode“, ako le par tednov hodijo v šolo! Ne upajo si jih prašati: „Ali kaj znaš ali nič?“ ampak oni si mislijo „moj fant hodi že toliko časa v šolo, mora že veliko znati, kaj ga bom jaz prašal, ki nič ne znam!“ Tako so otroci gospodi in se učijo ali pa ne, kakor se jim poljubi. Namesto da bi šli iz šole naravnost k domu, vsedejo se za planke in igrajo na kvarte! Na dom pridejo še le o mraku, kedar jih glad prižene.

Nekega fanta, ki je hodil osem let v šolo, sem hotel skušati, če kaj zna. Ponudil sem mu najprej slovenske bukve, pa jih ni znal brati; rekel je, da se je le po nemško brati učil. Potem sem mu dal nemške bukve; bral jih je, pa ni znal nič povedati, kaj stoji v njih. Mislil sem si: „Ti revček, ko bi bil osem let ovce pasel na planini, bi bil ravno tako moder, kakor si zdaj!“ Tukaj pač vidimo, kaj nam pomaga nemška šola. Oh, kdaj bo vendar pamet srečala tiste Slovence, ki prosijo za nemške šole? Naj bi vendar enkrat spoznali, kako krivico delajo svojim otrokom!

Iz spodnjega Roža. (Proti žganju.) Kmetijska družba Koroška je hvalo izrekla gosp. dež. predsedniku, da je on žganju tako hud nasprotnik. V tem ima gospod res prav. Pa kolikor tudi si posvetna oblast prizadeva, vendar nič ni videti, da bi se zdaj kaj menj žganja pilo, kakor prej. Meni se pač zdi, da ne bo šlo, če cerkev ne bo pomagala. Ravno mi v roke pride stara številka „Slovenca“ v kateri berem prav dober dopis iz kamniškega okraja, ki se glasi: „Živo nam popisuje nek rodoljub v celovškem „Kresu“ žalostne posledice pijač, in svetuje, kako bi se na cerkveni podlagi napravila bratovščina zmernosti, katero bi mogla

vzeti na rame naša častita duhovščina; delo gotovo ne bi bilo zastoj, ker bi ga podpirali vsi rodoljubi in naše bogaboječe ljudstvo. Krémarji in dotični barantači bi pač močno nasprotovali, pa tega se ni bati; saj ima vsaka dobra stvar na svetu mnogo sovražnikov. Tudi Slovaki na Ogerskem so imeli enako bratovščino „zmernosti“, ktera je štela 20.000 udov, pa judovski barantači so jo pri ogerski vladi obdolžili „panslavizma“, česar se pa Ogrji najbolj bojé, zato so jo pred nekimi leti razpustili, pravi imenovani pisatelj v „Kresu“.

Naj po razmerah naše okolice navedem nekaj pravil, drugi naj druge naznanijo, potem se bode že dalo kaj določenega sestaviti.

Društvo naj bi se oživilo na cerkveni podlagi; sv. oče papež naj bi se prosili, da bi društvu odpustke podarili; za patrona naj bi si društvo izvolilo sv. Janeza. Sedež društva naj bi bil v Ljubljani za vse slovenske kronovine; molitve družtvenikov naj bi bile za spreobrnjenje brezumnih pijancev; vsak družtvenik naj bi se zavezal, da bo v treznosti in zmernosti živel; da, ako so starši, otrok ne bodo vadili na pijače: pri vsaki fari naj bi bila le najmanj dvakrat v letu cerkvena slovesnost za ude bratovščine s primernim cerkvenim govorom domačega župnika; družtveniki naj ne bi imeli nobenih stroškov, ktere naj bi prevzeli človekoljubi; pri vstopu naj bi se vsakemu družtveniku dala v roke tiskana pravila in kratek poduk, kako so škodljive upijanljive pijače. Tako Bog blagoslovi naše početje, in romaj bratovščina zmernosti sv. Janeza po vseh slovenskih kronovinah!

Iz Vogerč pri Pliberci. (Šolske težave.) Kakor drugod, imamo tudi pri nas velike križe s sedajno šolsko postavo. Prej smo stavili drago šolsko poslopje, smo plačevali in delali, da so nam pokale kosti. Zdaj plačujemo pa šolske kazni, če otrok kateri den ne pride v šolo. Komaj zleze otrok iz zibelke, že ga hočejo v šolo; spustijo ga pa še le, ko je že na pol hlapec ali dekla. Pri delu bi tak otrok že precej pomagal, kaj mu koristi pa šola? V enorazrednicah slišijo zmirom eno in isto! Kaj hočem govoriti še le od revnih otrok, ki še jesti kaj nemajo? V šolo mora, naj bo še tako lačen, v službo ga pa nobeden ne vzame, dokler mora hoditi v šolo. In kaj pa se nauči v šoli? Šolske bukve so skor vse nemške. Osem let jim vbijajo nemščino v glavo, pa nazadnje je vender otroci ne znajo toliko, da bi v poznejših letih mogli prebirati nemške bukve in se kaj bolj izučiti. Taki niso ne tič ne miš, kakor na pol kuhana jed, ki ne tekne nikomur. Mi ne sovražimo nemščine; dobra je, kdor jo zna. Ni pa res, da bi Slovence ne mogel živeti brez nemščine, kakor pravijo nemški liberalci. Poznali smo kmete, ki so znali dobro nemško, pa so prišli vender na kant; poznali smo pa tudi take, ki niso nič znali nemškega, pa so vender dobro gospodarili in svojim otrokom zapustili lepo premoženje. Pri našem krajnem šolskem sovetu pisalo se je prej slovensko, zdaj pa na enkrat vse nemško. Ali res nikoli ne bomo rešeni teh nadlog?

Iz Kamniške okolice. (O črni vojski.) Vse ljudstvo je v strahu zavolj črne vojske. Kdo bo obdeloval polje, kdo skrbel za starčke, udove in otroke, ako se vzdigne kaka vojska in pojdejo vsi možki pod orožje? Niso zastoj prerokovali, da pri-

dejo žalostni časi nad svet, to pa zavolj naših obilnih grehov. Vesel sem skoraj, da sem že nad 80 let star, saj vidim, da bi ne dočakal nič dobrega. Res je, da naš cesar ne more zadnji ostati, ko drugi zbirajo tako strašne in velike vojske. Nemški Bizmark misli, da bo s svojo veliko vojsko vstrahoval celi svet. Pa Bog je še močnejši, ko Bizmark, in bo ponižal tudi tega moža iz železa in krvi. Bizmark obrača, Bog bo pa obrnil in našo Avstrijo obvaroval vsake vojske. Potem bo pa tudi „črna vojska“ nepotrebna in ostala le na papirju.

Iz Braslovč. (Narodno življenje v savinjski dolini.) Lepa je res savinjska dolina, njeni prebivalci pa so pošteni kristjani in zvesti Slovenci. Večkrat se v slovenskih časnikih kaj bere iz naših krajev, pa iz Braslovč le malo kedaj. Tukaj je večidel vse národno, neródnih liberalcev se le iz drugih dežel včasih kateri k nam priklati. Mnogi rodoljubi se tukaj trudijo, da bi zmirom bolj omikali in izučili slovensko ljudstvo, seveda na katoliški podlagi. Pred kratkim smo tukaj ustanovili podružnico sv. Cirila in Metoda. Naj bi rodila obilno dobrega sadu! Veselje je tudi videti, kako so naši možje značajni in edini pri volitvah; tukaj nemškutarji nič ne opravijo. Mi se jim le smejimo in si mislimo: med pšenico je pač zmirom nekaj lulike. Dokler bodo kmetje dobri kristjani, imeli bodo ljubezen in edinost med seboj.

Kaj dela politika.

Poslanci v državnem zboru se še zmirom hudo kampplajo. Slovenski poslanci Raič, Vošnjak in Šuklje so se možko potegnili za slovenske pravice. Kazali so tudi na Koroško in povedali, kako se Slovincem tukaj godi. Prav plitvo sta jim odgovarjala Russ in Ghon. Russ je sam slovenske krvi, njegova zlahta živi še zdaj na Kranjskem. Ghon pa ima v svojem volilnem okraju več Slovencev, kakor Nemcev. Kako je to, da ravno taki Slovincem najhuje nasprotujejo? — Trdo so nemški liberalci prijeli ministra Gautscha, ker on ne pusti, da bi šolarji prebirali take bukve, ki so pisane proti Avstriji ali pa žalijo verski čut. Minister jim je ojstro odgovoril, kar je čisto prav. Tudi za nas Slovence je govoril minister tolažljive besede in rekel, da mora vsak narod dobiti take šole, da se zamore izučiti in omikati v svojem jeziku. Če ostane minister mož beseda, obrnilo se bo koroškim Slovincem vender na bolje! — Ravno tako, kakor koroškim Slovincem, godi se tudi Poljakom in Čehom v Šleziji. Poljski poslanec Swiezy je v kaj lepem govoru razkril vse krivice, ki jih morajo trpeti Slovani v Šleziji. Škoda da imamo v „Miru“ tako malo prostora; radi bi našim bralcem podali celi govor tega poslanca. — Povedati moramo še to, kaj se je zgodilo v Lošnji na hrvaških otokih. Tam pitajo slovsanske šolske otroke ravno tako z laščino, kakor pri nas z nemščino. Nedavno pa je prišel nadvojvoda Štefan v Lošinjsko šolo. Otroci so brali po laško. Nadvojvoda pa je zahteval, naj berejo tudi kaj po hrvaško. Učiteljica pa mu pové, da se

podučuje samo po laško. Ves nevoljen reče cesarska visokost v hrvaški besedi: „Kazite mi, zašto se ne podučuje hrvatski u nijednem razredu? Nečete valjda kazati, da ovo nije materinski jezik one djece! Čudim se!“ (Povejte mi, zakaj se ne podučuje po hrvaško v nobenem razredu? Menda nočete povedati, da to ni materni jezik teh otrok! Čudim se!) Kaj bi le rekel svitli nadvojvoda, ko bi prišel pogledat v naše koroške šole?

Strašne reči se godijo v Belgiji. Delavci v fabrikah so se uprli in terjali so boljše plačo. Ker se jim to ni dovolilo, začeli so razsajati in fabrike požigati. V velikih trumah divjajo okoli in razbijajo, kar jim pride pod roke! napravili so škode že na milijone. Pošiljajo vojake zoper nje, pa tudi teh se ne vstrašijo. V boju z vojaki je že veliko mrtvih in ranjenih. S takim divjanjem si sirote ne bojo nič pomagali! Vidi se pa, kaj rodi nevera: na eni strani odrtija, na drugi divja sila. Novejša poročila pravijo, da so se zdaj delavci vender pomirili. Ko bi se pa delavci vzdignili še na Francozskem in Nemškem, kjer je veliko fabrik, potem bomo doživeli grozne čase. — Grki še zmirom rožljajo z orožjem; pa tudi Srbom ni prav upati. Štrana je tako zmešana, da se je že sam Bizmark bati začel. Nedavno je rekel v nemškem zboru, da se prikazujejo na nebu črne meglice.

Gospodarske stvari.

Kako naj bi se čebeloreja podpirala.

Znano je, da naše ljube čebelice ne koristijo samo čebelarju, kateremu pripravijo o dobrih letinah poleg obilega veselja in kratkočasa tudi marsikak goldinarček, ampak tudi kmetovalcem, ki se sami ne pečajo s čebelorejo. Čebele, letajoče od cvetlice do cvetlice, prenašajo nehoté cvetni prah od cvetlice do cvetlice, ki se drži po njihovem životku; ali pa v malih kepcah, ko hlačice, na zadnjih nogah. S tem pomagajo da se rastline oplodijo in sad nastavi; kar bi se brez čebel in drugih žužkov težko zgodilo. Več, ko je v katerem kraju čebel, boljše je za sadje, pa tudi za poljske sadeže. Ne bodite torej vi nečebelarji svojim sosedom, čebelarjem nevoščljivi, ne delajte jim hudovoljno še celo škode. Bolje bo za vas, če jih po svoji moči podpirate, ali pa se še sami poprimete čebeloreje, ki vedno še donša nekoliko dobička, če tudi ne toliko, kakor nekdanj. — Slovenci so nekdanj vedeli med, ki je zdrava in tečna hrana, vse bolj ceniti, kakor današnje dni. Gospodinje so znale med v kuhinji na razne načine porabiti ter ž njim jedila sladiti. Še se spominjam, da sem še ko otrok jedel z medom začinjene koruzne žgance, ki so mi kaj dobro dišali. — Dandanes so začele nespametne matere podajati v žganju namočen kruh otrokom, ki so jih komaj od prs odstavile; otroci dobijo, ko v šolo gredó kruha in šnopsa, da potem v šoli dremljejo, ali pa topi sedijo ko bitja brez duše. Ali bi ne bilo pametnejše otroku podati košček kruha z medom, kakor s šnopsom ali vinom, če že kruh sam ni dober? Med je zdrava in tečna jed, pa tudi zdravilo, ki leči marsiktero bolezen, ali pa njeno nalezenje zabranjuje. Posebno

hvalijo s strojem izmetani med, ki ni izgubil mravljinčeve kisline. V jeseni morajo čebelarji dostikrat strd prekupcem na pol zastonj dajati. Gotovo bi ga radi tudi svojim sosedom prodali, ko bi le po njim prašali. Pomagano bi bilo tako čebelarjem in drugim, še najbolj pa naši mladini. — Se ve, da bi čebelarji mogli z medom tudi umnejše ravnati kakor zdaj, da bi bil med čist in okusen, in za porabo precej pripraven. Čas je, da se sedanje medvedsko čebelarstvo opusti; poprimimo se boljšega, kakor nas učijo čebelarska društva in knjige, katere so spisali razumni in skušeni možje. Slovenci, zdramite se, ne bodite trmasti, ter posnemajte vse, kar je koristnega!

„Dol. Novice.“

Za poduk in kratek čas.

Kralj Jež.

V nekem gradu živela sta grof in grofinja, oba že stara, pa brez otrok. Vsako leto enkrat je prišel v ta grad nek stari berač, ki je vedel veliko povedati, tako da so ga ljudje radi poslušali in mu radi dajali miloščino. Ko je prišel v grad zadnjokrat (potem ga ni bilo več), vpraša ga gospa grofinja: „No, kaj nam boš pa letos novega povedal?“ Berač prerokuje: „Prej ko leto mine, imeli bote porod“. Gospa zavrne: „To je nemogoče, ker sva jaz in gospod že oba siva in stara. Pa rada bi imela porod, če prav je že porodim!“ Gospa se je pregrešila s temi besedami, in prej ko je leto minulo, imela je res porod, pa povila je — ježa! Žalostni so bili, pa ježa so vender radi imeli. Djali so ga v šupo in mu stregli, kar se je dalo. Jež pa je bil moder, kakor človek in je znal tudi govoriti. Enkrat gre gospod na somenj in praša ježa: „Ljubi jež, kaj hočeš, da ti prinesem iz somnja?“ Jež odgovori: „Kupite mi korobač (gajzlo) in piščalko.“ Gospod mu je res oboje kupil in prinesel. Drugokrat gre grof na somenj (jarmark) in bara spet ježa: „Ljubi jež, kaj hočeš, da ti prinesem iz somnja?“ Jež reče: „Kupite mi petelina, da bo imel zlat kljun in srebrn rep!“ Gospod mu ga je kupil. Tretjokrat gre gospod na somenj in praša ježa: „Ljubi jež, kaj ti hočem pa danes prnesti iz somnja?“ Jež reče: „Kupite mi dva prešička, svinjo in merjasca.“ Gospod mu je kupi. Ko je jež imel vse tri reči, se vsede na petelina, vzame gajzlo v roke in žene prešička v les (gojzd). Tam je prešičke pasel sedem let. Vsako leto so imeli mlade, in prešiči so se mu tako zaredili, da jih je bilo vse črno po lesu. Kadar so se mu porazgubili, zapiskal je kar na piščalko in vsi so prileteli k njemu.

Ko je pa zvedel kralj tiste dežele, da je v tem lesu toliko prešičev, in da se nič ne vé, čigavi so, vzdignil je velik lov (jago) na nje. Toda prešiči so bili hudi, pregnali so lovce in pse. Vse je bežalo pred prašiči, da se je kar kadilo. Še kralj sam je bil v nevarnosti, in prešiči bi ga bili raztrgali. Le s tem se je rešil, da je splezal na visoko drevo. Ko prešiči vidijo, da je človek na drevesu, hoteli so ga spodriti s svojimi rilci. Kralj je klical na pomoč: „Če je kateri človek, da me reši, dam mu pol kraljestva, pa svojo hčer za

ženo.“ Dokler pa je kralj klical, da naj mu človek pomaga, tako dolgo se jež ni oglašil. Potem je kralj zaklical: „Če je kaka stvar na svetu, pridi mi na pomoč!“ Zdaj je jež prijezdil na svojem petelinu, s korobačem razpodil prešiče in tako rešil kralja. Potem sta s kraljem naredila pismo, da mu izroči polovico kraljestva in hčer za ženo.

(Konec pride.)

Smešničar.

V neki družbi so se razgovarjali o zdravnikih in rekli, da nič ne znajo. Bil je pa tudi zdravnik med njimi in ta se oglašil: „Kaj čenčate! Jaz sem zapisal že veliko zdravil in je vselej pomagalo.“ — „To ni mogoče“, rečejo vsi. „Je, je“, reče zdravnik, „če ni pomagalo bolniku, je pa meni pomagalo in pa lekarju (apotekarju).“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. V Medborovnicah je umrl bogoslovec č. g. Šimen Winkler, zvest slovenski rodoljub. Pogreb je bil prav lep. Dopis prihodnjič. — 7. bataljon lovcev pride iz Ptuja v Celovec. — Slovensko berilo za 5. in 6. razred je spisal gosp. dr. Sket, prof. v Celovcu. Dobro! — Mestni občini St. Lenart so svitli cesar podarili 600 gld., da se popravi farna cerkev. — Pri Podkrnosu ste zgoreli dve kajži, Antoničeva v Rutah, in Simonova v Dobu. Revnim stanovalcem je zgorela vsa obleka in hišna oprava. — Prebivalci na obeh bregovih Drave so vsi obupani, da bojo morali toliko plačati za stavbe pri Dravi. Posebno žalostni so v Želučah, ker se jim je Drava tako uravnala, da so zgubili precej zemlje. Čujemo, da se bojo pritožili. Ko bi le kaj pomagalo! — Pri vojaškem naboru v mestu Celovcu so jih izmed 70 potrdili 17. — En bataljon Celovškega polka (regimenta) pojde jeseni v Bosno. — Reservisti Celovškega, Graškega in Celjskega regimenta (št. 7, 27, in 87) imeli bodo letošnje vojaške vaje od 17. do 29. maja, oni Mariborskega, Ljubljanskega in Puljskega regimenta (št. 47, 17 in 97) pa od 3. do 15. maja. — Kmetu Steinerju iz Porač pri Gospi Sveti splašil se je konj in ga pomendral, ko ga je skušal ukrotiti. Mož je kmalo za tem umrl. V Dolih pri Glinjah je začel goreti Tonijev mlin. Srčni možaki pa so ogenj še o pravem času zagledali in zadušili. — V Starem Dvoru imajo otroci ošpice; šolo so zaprli. — V nemškem Grebinji je prišla kuga med čebele. Celi panji izumirajo. — Pri sv. Hemi (Gurk) so ustanovili hranilnico. — Javna tombola na glavnem trgu v Celovcu (priredjena 15. marca) donesla je 900 gld. čistega dobička. — Dne 2. maja bojo v Grabštanji kuhali „bauernbund“ (kmečko zvezo). Da bo to le „zveza zoper Slovence“, vidi se že iz imen tistih mož, ki bojo govorili na tem zboru: Grabštanjski Seebacher, Vetrinjski Seebacher, nekdanji vrednik Mačnik in Fr. Kirschner iz Čezave. Že zdaj obetajo, da bojo prijeli našega poslanca barona Pina, in da se bojo pogovarjali, kako bi se ohranil in utrdil „mir v deželi.“ Pametni Slovenci že

vejo, kakšen „mir“ da hočejo ti ljudje, namreč da Slovenec še zakašljati ne sme! — V Belaci je v kleti nekega trgovca postrešček prevrnil posodo s petrolejem, da se je po tleh razlil. Učenec Golmajer, doma iz Kranjskega, gre za njim in prižge žveplenko, da bi videl, kaj je. S tem pa se vžge petrolej, in oba, s petrolejem pomazana, začneta goreti. Ves goreč je bežal fant iz kleti in skočil čez nek zid in se še tam poškodoval. Raven tega je še ves opečen, da bo težko kaj z njim. Tudi postrešček je umrl. — Prevaljski liberalci stikajo in ugibajo, kdo bi od tam dopisoval v „Mir“, ter dolžijo tega in onega. Mi jim pa povemo, da imamo v Prevaljah več dopisnikov in to take, da se liberalcev nič ne bojijo.

Na Kranjskem. V Ljubljani je umrl č. g. Janez Pribošič, vojaški duhoven, zvest rodoljub, tudi v Celovcu znan in spoštovan. Lahka mu zemljica poštenjaku! — Zboleli so Šmarijski dekan č. g. Drobnič. — Novo vojašnico (kosarno) bojo zidali v Ljubljani. — V Trnji na Pivki ustanovilo se je bralno društvo. — V srednji Kanomlji je težek kamen padel na Hladnikovega sina in ga pobil do smrti. — V Nikovi je plaz zasul pet goved, pa le dva so še rešili. — Iz Idrije se nam potrjuje, da kuga mori vsake sorte ribe, kakor lipane, mreene, kline, kapeljne, bajsničke itd. samo postrve in jegulje se še držijo. Dopisnik misli, da pride to od živega srebra.

Na Štajerskem. Nevarno zbolel je vrli poslanec štajerskih Slovencev č. g. Božidar Raič, Bog daj, da bi se obrnilo na bolje! — V Gornjemgradu so ustanovili podružnico sv. Cirila in Metod. — Na liberalne limance se štajerski kmeti nočejo več vsedati, zato so si liberalci zamislili novo zvijačo: delajo povsod „bauernvereine“ (kmečke družbe) in vabijo s tem kmete v nemški tabor. Govorijo na teh zborih pa le navadni, stari liberalci in nemškutarji. — 87. pešpolk pride iz Bosne domu na Štajersko. — Hlapec Brumar v Jablanah je s kolom pobil posestnika Vraza in mu vzel 187 gld. — Neki ključar je v Mariboru streljal na neko natakario, pa jo je le ranil; potem je pa sam sebe do cela ustrelil. — Krčmar Lorenčič iz Rač je bil okraden za 800 gld. Žalostne novice! — V Globokem pri Brežicah je sklenil občinski svet, da bo odslej pisal vse po slovensko. Tako je prav!

Na Primorskem. V Brdu pri Jelšanah je pogorelo devet kmetov. Zgorelo jim je vse pohištvo in precej živine; pa kaj še to, tudi trije ljudje, dva fantička in neka ženska. Žalostno! — Mesca maja bojo spet vojaške vaje na morji, da bojo vojne ladije pokazale, kaj znajo. Sam cesar pride gledat te vaje. — V Pervačini je umrl gosp. učitelj Anton Zorn, oče sedajnega mil. g. knezoadškofa Goriškega. Novo železnico bojo zidali iz Trsta v Koper. Nekteri jo hočejo pa še naprej potegniti čez Buje in Čerovje na Opatijo in Volovsko. — V Verdalu je zgorel Kinhoferjev hlev.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Umrli so: č. g. Jakob Rebernik, župnik v Domačalah, č. g. Avgust Bulacher, dekan v Sovodji, č. g. Friderik Neste, dekan v Belaci, č. g. Val. Kuster, bivši župnik Št. Rupertski

pri Celovcu, umrli so v bolnišnici usmiljenih bratov v Št. Vidu, in č. g. Šimen Winkler, bogoslovec v Medborovnicah. Naj v miru počivajo! Vsako leto menj duhovnikov; kaj bo?

Za zidanje nove cerkve na Zilski Bistrici so darovali:

	prenos 66 gld. — kr.
Gosp. Hvaležen na Libušnem . . .	1 " — "
Neimenovan kot dar. sv. leta . . .	1 " — "
Gospa A. H. kot dar sv. leta . . .	1 " — "
	<hr/> 69 gld. — kr.

Kmetija na prodaj. Iz proste volje in po ceni se prodaja Nemčeva ali Deutschbauerjeva kmetija v Ločah pri Rožeci, z vso hišno opravo. Več pove posestnik **Pavel Sumper.**

Vsem znancem, ki pri meni kupujejo, naznanjam, da sem svojo prodajalnico s slavnato in pleteno robo ter raznim blagom za obleko prestavil od sadnega trga na novi, veliki trg z raven gostilnice pri „Kleeblattu“. Ohranite mi v novih prostorih staro zaupanje!

M. Czermak.

Službo cerkovnika in organista išče 18 leten mladenič, ki ima najboljša priporočila. Več pové vredništvo.

Učenec, 14 do 15 let star, ki zna slovensko in nemško ter ima dobra šolska spričevala, se pri nas takoj sprejme in pozneje lahko pri nas ostane kot čebelni mojster (s prostim stanovanjem in 100 do 300 gld. letne plače). Poudrbe na

Baron Rothschild-ovo čebelarstvo v Višnjigori na Kranjskem.

Podpisani priporočuje se p. n. občinstvu, posebno prečastiti duhovščini, za izdelovanje podob, oltarjev, prižnic, križevih potov itd. iz lesa, in iz pravega angleškega marmor-cementa, kakor tudi tlak iz Portland-cementa v različnih obrazcih, ki ne zaostaja v trdosti nobenemu kamnu, vsakojake ornamente za poslopja in mozaikla. Vse cerkvene dela in prenovljenja in pozlatenja spadajoča v mojo stroko izdelujem trdno in po mogoče nizki ceni.

Fr. Ozbič,

cementni tehnikar, podobar in pozlatar v Celovcu, šolske ulice št. 17.

Franc Rudholzer, urar v Celovcu na Leonove bukvarne, prodaja in popravlja vsake sorte zlate in srebrne žepne ure, drage ali dober kup, kakor kdo želi; potem ure na stene v izbah in za kuhinje. Zaloga je zmirom velika, da si vsak izbere, kar mu dopade. — Ure se popravljajo po ceni in dobro.

Borove popke samo od polomljenih borovcev, češminjevo lubje od korenin in palic, kakor tudi kuhinjske kosti kupuje v vsaki množini po najvišji ceni

Jožef Strzelba
v Ljubljani.

Svarilo.

Mojemu možu Šimanu Hudelistu in tudi nobenemu drugemu ni treba dajati na moje ime ne denarja, ne kaj drugega denarja vrednega. Vsa obrtnija, pijača in hišna oprava je samo moja lastnina, in jaz ne bom nikomur nič plačala ne povrnila, kdor komu drugemu kaj dá, prodá ali posodi na moje ime.

Waldburga Hudelist,

krčmarica „pri Mognižu“ v Medgorjah.

Loterijske srečke

od 3. aprila.

Gradec	73	36	19	48	38
Dunaj	53	10	11	75	37

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	50	6	80
rž	4	60	5	70
ječmen	4	20	5	30
oves	2	40	3	—
hejda	3	—	4	25
turšica	4	20	5	45
pšeno	—	—	—	—
proso	—	—	—	—
grah	5	20	6	—
leča	—	—	—	—
fižol	5	40	7	50
krompir	1	25	1	50

	na kilo	
	gld.	kr.
goveje meso	—	58
telečje meso	—	64
svinjsko meso	—	62
koštrunovo	—	44
maslo	1	—
puter	—	94
prekajen špeh	—	70
frišen špeh	—	56
mast	—	60
100 kil sena	2	70
100 kil slame	2	10
100 kil deteljnega semena	39	—

V tretjič pridejo na dražbo:

12. aprila. Šlinderjeva kmetija v Dobu, cena 4280 gld., pri okr. sodn. v Pliberci.

7. maja. Elmajerjeva kmetija v Černečah, cena 3518 gld., pri okr. sod. v Pliberci.

17. maja. Štrucova kmetija v Hartu pri Labudu, cena 3009 gld., pri okr. sod. v Št. Pavlu.